አዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር
ትምህርት ቢሮ

Biiroo Barnoota Bulchinsa
Magaalaa Finfinnee

City Government of Addis Ababa Education Bureau

የስርዓተ ትምህርት ዝግጅትና ትግበራ ዳይሬክቶሬት

አማርኛ ቋንቋ ትምህርት ከ9ኛ -12ኛ ክፍል የይዘት ማቀናነስ

ታህሳስ 2013.ዓ.ም

ክፍል ደረጃ 9ኛ-12ኛ ክፍል

የትምህርት ዓይነት አማርኛ እንደ አፍመፍቻ ቋንቋ

1. **መግቢያ**

በ2012 ዓ.ም የትምህርት ዘመን የ2ኛው ወሰነ ትምህርት በዓለም አቀፍ ደረጃ በተከሰተው የኮቪድ 19 ወረርሽኝ ምክንያት እንዲቋረጥ መደረጉ ይታወሳል፡፡ መንግሥት ተማሪዎችን፣ መምህራንን እና አጠቃላይ ኅብረተሰቡን ከኮቪድ 19 ለመከላከል ባወጣው የአስቸኳይ ጊዜ አዋጅ ተማሪዎች ከትምህርት ገበታ ተለይተው ቢቆዩም በተቻለ መጠን ተማሪዎች በቤት ውስጥ እንዲያጠኑና ወላጆችና መምህራንም ድጋፍ እንዲያደርጉላቸው ማሳሰቢያ ተሰጥቷል፡፡ አንዳንድ ትምህርት ቤቶች የተለያዩ ስልቶችን በመጠቀም ለተማሪዎች ድጋፍ አድርገዋል፡፡

ትምህርት ሚኒስቴርም የተለያዩ ጥናቶችን በማድረግና ከተለያዩ ባለድርሻ አካላት ጋር በመመካከር ብሔራዊ ፈተና ከሚወስዱት ከ8ኛ ክፍልና ከ12ኛ ክፍል በስተቀር ሁሉም ተማሪዎች ወደ ቀጣዩ እንዲዘዋወሩ ወስኗል፡፡ ነገር ግን ተማሪዎች ወደተዛወሩበት ክፍል ገብተው ትምህርት ከመጀመራቸው በፊት ያልተማሩትን የሁለተኛውን መንፈቅ ትምህርት ለ45 ቀናት (ቢያንስ ለ30 የትምህርት ቀናት) በማካካሻ ይዘቶችን መሸፈን እንዳለባቸው ተገንዝቦ የይዘት መረጣ በማድረግ በመላው አገራችን የሚገኙ ሁሉም ተማሪዎች በአጭር ጊዜ ተመሳሳይ ይዘት እንዲማሩና ለቀጣዩ ትምህርት መሠረት እንዲያገኙ የይዘት መረጣ አከናውኗል፡፡ ከዚህ በተመሳሳይ የመንፈቅ ዓመቱን ትምህርት በተያዘው ጊዜ ባለመጀመሩና በሚሰጡ ማካካሻዎች ምክንያት በተያዘለት ጊዜ ማጠናቀቅ ስለማይቻል ለመደበኛው ለ2013 ዓ.ም ትምህርት ይህ የይዘት ማጣጣም (ማቀናነስ) መርሐ ግብር ማዘጋጀት አስፈላጊ ሆኗል፡፡ አማርኛ እንደ አፍ መፍቻ ቋንቋ ሲለበስ ሲዘጋጅ Generic በሆነ መልኩ ነው፡፡ ስለሆነም የይዘት መረጣ መርሐ ግብር የተዘጋጀው ይህን መነሻ በማድረግ ነው ፡፡

1. **አስፈላጊነት፡-**

የይዘት ማጣጣም (ማቀናነስ) መርሐ ግብር ያስፈለገው በመላው አገራችን የሚገኙ ሁሉም ተማሪዎች በአጭር ጊዜ ተመሳሳይ ይዘት እንዲማሩ ነው፡፡

3. **ዓላማ ፡-**

የይዘት ማጣጣም (ማቀናነስ) ዋና ዓላማ በኮቪድ 19 ወረርሽኝ በተቋረጠው ትምህርት ምክንያት በየክፍል ደረጃው የሚሰጠው ትምህርት በተያዘለት ጊዜ ስለማይጠናቀቅ መምህራን በተበታተነ መልኩ የይዘት ማጣጣም (ማቀናነስ) ቢያደርጉ የይዘት አመራረጥ ላይ ወጣ ገባነት ሊፈጠር ስለሚችል ወደፊት በሚዘጋጁ የብሔራዊ ፈተናዎች ላይ የተማሪዎችን ፍትሐዊ ተጠቃሚነት ጥያቄ ውስጥ ያስገባል፡፡ በመሆኑም የይዘት መረጣው ዓላማ ተማሪዎችን ፍትሐዊ ተጠቃሚ ማድረግና የትምህርት ጥራትን ማስጠበቅ ነው፡፡

4. **ታሳቢዎች፡-**

የ9ኛ-12ኛ ክፍል የይዘት ማጣጣም (ማቀናነስ) ታሳቢ ያደረገው

ሀ/ ካለው ጊዜ አንጻር ድግግሞሽ ያለባቸውን ይዘቶች በመቀነስ ለአዳዲስ ይዘቶች ትኩረት ተሰጥቷል፡፡

ለ/ ለቀጣይ የክፍል ደረጃ ጠቃሚ ወይም መሠረት የሆኑ ይዘቶችም ትኩረት ተሰጥቷል፡፡

ሐ/ ለንባብ ክሂል ትኩረት ተሰጥቷል፡፡

5. **ለመምህሩ መመሪያ፡-**

ውድ መምህር! ከምንም በላይ የእርስዎና የተማሪዎችዎ ጤንነት ያሳስበናል፡፡ የኮሮና ቫይረስ በንኪኪ የሚዛመት በመሆኑ እርስዎም ሆኑ ተማሪዎችዎ ከፍተኛ ጥንቃቄ ልታደርጉ ይገባል፡፡ ልጆች በባህርያቸው አጠገባቸው ያገኙትን ነገር ሁሉ መነካካት ይወዳሉ፡፡ የኮሮና ቫይረስ ደግሞ የትም ቦታ የመገኘት ባህርይ ስላለው በቀላሉ በንክኪ የመዛመት ዕድል ይኖረዋል፡፡ በመሆኑም ተማሪዎች መጽሐፍ፣ ደብተር፣ እርሳስ ወዘተ. የመሳሰሉ እቃዎችን እንዳይዋዋሱ በአጽንኦት ይምከሯቸው፡፡ እርስዎም ርቀትዎን በመጠበቅና ከንክኪ በመጠንቀቅ ጤንነትዎን ይጠብቁ፡፡ የክፍል ሥራና የቤት ሥራ መስጠት ካስፈለገም እንደወትሮው ተማሪዎችን በቡድን በቡድን ከመመደብ ይቆጠቡ፡፡ ተማሪዎች በተቻለ መጠን ተራርቀው እንዲቀመጡ ያድርጉ፡፡ ተማሪዎችዎን ውይይት ወይም ክርክር የመሳሰሉ የቡድን ሥራዎችን ማሠራት ግድ ከሆነብዎ ርቀታቸውን ጠብቀው እንዲወያዩና እንዲከራከሩ ያድርጉ፡፡

ውድ መምህር ከላይ የተገለጹትን ነጥቦች ታሳቢ አድርገው ለክፍል ደረጃው የተዘጋጀው የትምህርት ይዘት በተያዘለት የጊዜ ሠሌዳ ማጠናቀቅ ስለማይቻል ይህ የይዘት ማጣጣም (ማቀናነስ) መረዓ ግብር የተዘጋጀ በመሆኑ በቂ ዝግጅት ማድረግ ይጠበቅበዎታል፡፡ በመማር ማስተማሩ ሂደት የሚከተሉትን ነጥቦች ከግምት ቢያስገቡ ሥራዎ የተቃና ይሆናል፡፡

የይዘት ማጣጣም (ማቀናነስ) መረዓ ግብር መሰረት ለየዕለቱ ትምህርት ዕቅድ ማዘጋጀት ያስፈልጋል፡፡ ቀድመው ካልተዘጋጁ በመምህር መምሪያው ውስጥ ተበታትነው የሚገኙትን ይዘቶችና የማስተማር ስልቶች መፈለግ ውድ ጊዜዎትን ያባክናል፣ ቀድመው ከተዘጋጁ ግን ውጤታማ ይሆናሉ፡፡ ጊዜ ሰጥተው ዕቅድ በማዘጋጀት የመምህሩን መምሪያ በአግባቡ መጠቀም ይጠበቅብዎታል፡፡ ከፈለጉ ከመምህሩ መምሪያ በተጨማሪ የራስዎን ፈጠራ አክለው መጠቀም ይችላሉ፡፡

የክፍል ደረጃ 9ኛ

የትምህርት ዓይነት አማርኛ እንደ አፍ መፍቻ ቋንቋ

ተ.ቁ	ይዘቱ የተቀነሰበት ምዕራፍ	የተቀነሰበት ክፍል	የተቀነሱ ዝርዝር ይዘቶች	የክፍለ ጊዜ ብዛት	ገጽ	ይዘቱ የተቀነሰበት ምክንያት
1	ምዕራፍ 1 (ቋንቋና ህብረተሰብ)	ክፍል ሁለት	ንግግር	1	8	ይህን ክሂል በሌላ የትምህርትይዘት ስለሚማሩት ካለው ጊዜ አንጻር ተቀንሷል
2		ክፍል ሶስት	ማዳመጥ	1	8-9	ይህን ክሂል በሌላ የትምህርትይዘት ስለሚማሩት ካለው ጊዜ አንጻር ተቀንሷል
3	ምዕራፍ 2 (ስነ- ቃል)	ክፍል ሶስት	ጽሕፈት	1	23-24	ይህን ክሂል በሌላ የትምህርትይዘት ስለሚማሩት ካለው ጊዜ አንጻር ተቀንሷል
4	ምዕራፍ 3 (ቤተ-መጻሕፍትና ስነ-ጽሑፍ)	ክፍል ሁለት	ማዳመጥ	1	42	ይህን ክሂል በሌላ የትምህርትይዘት ስለሚማሩት ካለው ጊዜ አንጻር ተቀንሷል
5	ምዕራፍ 4 (ልቦለድ)	ክፍል ሁለት	ማዳመጥ	1	62	ይህን ክሂል በሌላ የትምህርት ይዘት ስለሚማሩት ካለው ጊዜ አንጻር ተቀንሷል
6	ምዕራፍ 5 (ስነ- ግጥም)	ክፍል ሁለት	ንግግር	1	84	ይህን ክሂል በሌላ የትምህርትይዘት ስለሚማሩት ካለው ጊዜ አንጻር ተቀንሷል
7	ምዕራፍ 6 (ተውኔት)	ክፍል አራት	ሰዋሰው	1	109	ይህን ክሂል በሌላ የትምህርትይዘት ስለሚማሩት ካለው ጊዜ 8አንጻር ተቀንሷል
8		ክፍል አምስት	ስነጽሁፍ (ስደተኛው አባይና ሙዚቃ)	1	114-116	ይህን ክሂል በሌላ የትምህርትይዘት ስለሚማሩት ካለው ጊዜ አንጻር ተቀንሷል
9	ምዕራፍ 7 (አካባቢያችን)	ክፍል አምስት	ክፍል ሶስት ጭውውት (ከነተግባሩ)	1	127-128	ይህን ክሂል በሌላ የትምህርትይዘት ስለሚማሩት ካለው ጊዜ አንጻር ተቀንሷል
10	ምዕራፍ 8 (መገናኛ ብዙሃን)	ክፍል ሁለት	ጽሕፈት ተግባር 1	1	137-138	ይህን ክሂል በሌላ የትምህርትይዘት ስለሚማሩት ካለው ጊዜ አንጻር ተቀንሷል
11		ክፍል ሁለት	ጽሕፈት ተግባር 2	1	139-140	ይህን ክሂል በሌላ የትምህርትይዘት ስለሚማሩት ካለው ጊዜ አንጻር ተቀንሷል
12	ምዕራፍ 9 (ምርጥ ንግግር)	ክፍል አራት	ሰዋስው ከነ ተግባሩ	1	155-156	ይህን ክሂል በሌላ የትምህርትይዘት ስለሚማሩት ካለው ጊዜ አንጻር ተቀንሷል

13		ክፍል አራት	ስነጽሑፍ ተግባር 2	1	157	ይህን ክሂል በሌላ የትምህርትይዘት ስለሚማሩት ካለው ጊዜ አንጻር ተቀንሷል
14	ምዕራፍ 10 (ተውኔት)	ክፍል ሁለት	ጽሕፈት	1	171-173	ይህን ክሂል በሌላ የትምህርትይዘት ስለሚማሩት ካለው ጊዜ አንጻር ተቀንሷል
15		ክፍል አራት	ሰዋስው	1	175	ይህን ክሂል በሌላ የትምህርትይዘት ስለሚማሩት ካለው ጊዜ አንጻር ተቀንሷል

የክፍል ደረጃ 10ኛ

የትምህርት ዓይነት የአፍ መፍቻ ቋንቋዎች

ተ.ቁ	ይዘቱ የተቀነሰበት ምዕራፍ	የተቀነሰበት ክፍል	የተቀነሱ ዝርዝር ይዘቶች	የክፍለ ጊዜ ብዛት	ገጽ	ይዘቱ የተቀነሰበት ምክንያት
1	ምዕራፍ 1 (ቋንቋና ህብረተሰብ)	ክፍል አራት	ማዳመጥ	1	13-14	ይህን ክሂል በሌላ የትምህርት ይዘት ስለሚማሩት ካለው ጊዜ አንጻር ተቀንሷል
2	ምዕራፍ 2 (ባህላዊ ጋብቻ)	ክፍል አራት	ሰዋሰው	1	26-27	ይህን ክሂል በሌላ የትምህርት ይዘት ስለሚማሩት ካለው ጊዜ አንጻር ተቀንሷል
3	ምዕራፍ 3 (ልቦለድ)	ክፍል አራት	መናገር	1	37-38	ይህን ክሂል በሌላ የትምህርት ይዘት ስለሚማሩት ካለው ጊዜ አንጻር ተቀንሷል
4	ምዕራፍ 4(ማህበረሰብና ጤና)	ክፍል ሶስት	ማዳመጥ	1	59	ይህን ክሂል በሌላ የትምህርት ይዘት ስለሚማሩት ካለው ጊዜ አንጻር ተቀንሷል
5	ምዕራፍ 5 (ቀና አመለካከት)	ክፍል አራት	ሰዋሰው	1	71-73	ይህን ክሂል በሌላ የትምህርት ይዘት ስለሚማሩት ካለው ጊዜ አንጻር ተቀንሷል
6	ምዕራፍ ስድስት (ግጥም)	ክፍል ሁለት	መናገር	1	82	ይህን ክሂል በሌላ የትምህርት ይዘት ስለሚማሩት ካለው ጊዜ አንጻር ተቀንሷል
7		ክፍል ሶስት	ሰዋሰው	1	82-83	ይህን ክሂል በሌላ የትምህርት ይዘት ስለሚማሩት ካለው ጊዜ አንጻር ተቀንሷል
8	ምዕራፍ፡- ሰባት (የአረጋውያን ሚና)	ክፍል ሁለት	መናገር	1	95	ይህን ክሂል በሌላ የትምህርት ይዘት ስለሚማሩት ካለው ጊዜ አንጻር ተቀንሷል
9		ክፍል አራት	ስነጽሑፍ	1	97	ይህን ክሂል በሌላ የትምህርት ይዘት ስለሚማሩት ካለው ጊዜ

						አንጻር ተቀንሷል
10	ምዕራፍ ስምንት (ሴቶች በባህል ውስጥ)	ክፍል ሶስት	መጻፍ	1	112	ይህን ክሂል በሌላ የትምህርት ይዘት ስለሚማሩት ካለው ጊዜ አንጻር ተቀንሷል
11	ምዕራፍ ዘጠኝ (ሱስ)	ክፍል ሶስት	ሰዋሰው	1	124	ይህን ክሂል በሌላ የትምህርት ይዘት ስለሚማሩት ካለው ጊዜ አንጻር ተቀንሷል
12	ምዕራፍ አሥር (ሥራና ምርት)	ክፍል ሁለት	መናገር	2	133-138	ይህን ክሂል በሌላ የትምህርት ይዘት ስለሚማሩት ካለው ጊዜ አንጻር ተቀንሷል

የክፍል ደረጃ 11ኛ

የትምህርት ዓይነት የአፍ መፍቻ ቋንቋዎች

ተ.ቁ	ይዘቱ የተቀነሰበት ምዕራፍ	የተቀነሰበት ክፍል	የተቀነሱ ዝርዝር ይዘቶች	የክፍለ ጊዜ ብዛት	ገጽ	ይዘቱ የተቀነሰበት ምክንያት
1	ምዕራፍ 1 (ቋንቋና ህብረተሰብ)	ክፍል ሶስት	መጻፍ	1	114-115	ይህን ክሂል በሌላ የትምህርት ይዘት ስለሚማሩት ካለው ጊዜ አንጻር ተቀንሷል
2	ምዕራፍ 2 (ቅርሶቻችን)	ክፍል አራት	ስነልሳን	1	46	ይህን ክሂል በሌላ የትምህርት ይዘት ስለሚማሩት ካለው ጊዜ አንጻር ተቀንሷል
3	ምዕራፍ 3 (ወግ)	ክፍል ሶስት	መጻፍ	2	61-67	ይህን ክሂል በሌላ የትምህርት ይዘት ስለሚማሩት ካለው ጊዜ አንጻር ተቀንሷል
4	ምዕራፍ 4 (ልቦለድ)	ክፍል ሁለት	ማዳመጥ	1	80-81	ይህን ክሂል በሌላ የትምህርት ይዘት ስለሚማሩት ካለው ጊዜ አንጻር ተቀንሷል
5	ምዕራፍ 5 (የቋንቋ ለዛ)	ክፍል ሁለት	መናገር	1	99-100	ይህን ክሂል በሌላ የትምህርት ይዘት ስለሚማሩት ካለው ጊዜ አንጻር ተቀንሷል
6	ምዕራፍ ስድስት (ግጥም)	ክፍል ሁለት	ማዳመጥ	1	177-178	ይህን ክሂል በሌላ የትምህርት ይዘት ስለሚማሩት ካለው ጊዜ አንጻር ተቀንሷል
8	ምዕራፍ፡- ሰባት (አርበኝነት)	ክፍል አምስት	ስነልሳን	2	143-145	ይህን ክሂል በሌላ የትምህርት ይዘት ስለሚማሩት ካለው ጊዜ አንጻር ተቀንሷል
10	ምዕራፍ ስምንት (ትውፊት)	ክፍል ሶስት	መጻፍ	1	159	ይህን ክሂል በሌላ የትምህርት ይዘት ስለሚማሩት ካለው ጊዜ አንጻር ተቀንሷል
11	ምዕራፍ ዘጠኝ (ስኬት)	ክፍል ሶስት	መጻፍ	2	177	ይህን ክሂል በሌላ የትምህርት ይዘት ስለሚማሩት ካለው ጊዜ

						አንጻር ተቀንሷል
12	ምዕራፍ አሥር (ኪነጥበብ)	ክፍል አራት	ስነልሳን	1	192	ይህን ክሂል በሌላ የትምህርት ይዘት ስለሚማሩት ካለው ጊዜ አንጻር ተቀንሷል

የክፍል ደረጃ 12ኛ

የትምህርት ዓይነት የአፍ መፍቻ ቋንቋዎች

ተ.ቁ	ይዘቱ የተቀነሰበት ምዕራፍ	የተቀነሰበት ክፍል	የተቀነሱ ዝርዝር ይዘቶች	የክፍለ ጊዜ ብዛት	ገጽ	ይዘቱ የተቀነሰበት ምክንያት
1	ምዕራፍ 1 (ቋንቋና ህብረተሰብ)	ክፍል አራት	መናገር	1	13	ይህን ክሂል በሌላ የትምህርት ይዘት ስለሚማሩት ካለው ጊዜ አንጻር ተቀንሷል
2	ምዕራፍ 2 (የአማርኛ ቋንቋ አጀማመርና ዕድገት)	ክፍል ሦስት	ማዳመጥ	1	32	ይህን ክሂል በሌላ የትምህርት ይዘት ስለሚማሩት ካለው ጊዜ አንጻር ተቀንሷል
3	ምዕራፍ 3 (ሒስ)	ክፍል አራት	መናገር	2	56-57	ይህን ክሂል በሌላ የትምህርት ይዘት ስለሚማሩት ካለው ጊዜ አንጻር ተቀንሷል
4	ምዕራፍ 4 (ስነጽሑፍ)	ክፍል ሁለት	መጻፍ	2	84-86	ይህን ክሂል በሌላ የትምህርት ይዘት ስለሚማሩት ካለው ጊዜ አንጻር ተቀንሷል
5	ምዕራፍ 5 (ሰብዓዊነት)	ክፍል አምስት	ስነልሳን	1	112	ይህን ክሂል በሌላ የትምህርት ይዘት ስለሚማሩት ካለው ጊዜ አንጻር ተቀንሷል
6	ምዕራፍ 6 (ጥንታዊ ጽሑፍ)	ክፍል ሁለት	መጻፍ 1	1	122	ይህን ክሂል በሌላ የትምህርት ይዘት ስለሚማሩት ካለው ጊዜ አንጻር ተቀንሷል
8	ምዕራፍ 7 (ስነግጥም)	ክፍል ሶስት	ማዳመጥ	1	150	ይህን ክሂል በሌላ የትምህርት ይዘት ስለተሩት ካለው ጊዜ አንጻር ተቀንሷል
10	ምዕራፍ 8 (ውሳኔ ላይ መድረስ)	ክፍል አራት	መናገር	1	172-174	ይህን ክሂል በሌላ የትምህርት ይዘት ስለተሩት ካለው ጊዜ አንጻር ተቀንሷል
11	ምዕራፍ 9 (ህብረተሰብና ጤና)	ክፍል ሶስት	ስነጽሑፍ	1	194-196	ይህን ክሂል በሌላ የትምህርት ይዘት ስለተሩት ካለው ጊዜ አንጻር ተቀንሷል